

ABSTRAKT

Předkládaná práce „Péče řádného hospodáře člena představenstva a náhrada újmy za její porušení“ se zaměřuje na jedno ze stěžejních témat práva obchodních korporací, a sice na povinnost člena představenstva jednat s péčí řádného hospodáře a dále také na vybraný důsledek jejího porušení – náhradu újmy. Cílem práce je především popis a analýza institutu péče řádného hospodáře, pravidla podnikatelského úsudku a odpovědnosti za újmu v případě porušení péče řádného hospodáře, včetně jejich historického vývoje. Důraz je také kladen na podobu a standard péče řádného hospodáře ve vybraných oblastech, které v životě obchodní korporace hrají důležitou roli, a to zejména s ohledem na stěžejní otázky, které v těchto oblastech vyvstávají. V této souvislosti je v této práci pro ilustraci vyložena nejenom současná judikatura a právní doktrína, ale i dřívější judikatorní závěry a závěry odborné veřejnosti, které se uplatní i v současném právním prostředí. V neposlední řadě se tato práce věnuje i právní úpravě péče řádného hospodáře a pravidla podnikatelského úsudku v anglické právní úpravě, kdy prostor je věnován nejenom obecnému výkladu jednotlivých institutů, ale rovněž závěrům judikatury a srovnání s českou právní úpravou.

Práce je rozdělena do pěti kapitol. Úvodní kapitola představuje historický původ péče řádného hospodáře, přičemž se zaměřuje jak na rozbor římskoprávního přístupu k povinnosti jednat s péčí starostlivého otce rodiny, tak na rakouské prvopočátky péče řádného hospodáře a rozbor příslušné československé a konečně i české právní úpravy. Obsahem druhé kapitoly je potom analýza pojmu a jednotlivých součástí péče řádného hospodáře, jakož i standardu péče řádného hospodáře ve vybraných oblastech života obchodní korporace. Důraz je rovněž kladen na výklad judikatury a právní doktríny, protože i když je základní rámec povinnosti péče řádného hospodáře vymezen v zákoně, jsou to právě judikatura a právní doktrína, které jej obsahově blíže vymezují a stanoví mantinely, co je ještě v souladu s péčí řádného hospodáře a co už nikoliv. Třetí kapitola se potom zaměřuje na výklad pojmu pravidla podnikatelského úsudku a na předpoklady jeho aplikace, včetně analýzy nejvýznamnějších judikátů v souvislosti s aplikací pravidla podnikatelského úsudku a naplnění požadavku péče řádného hospodáře. Čtvrtá kapitola se zabývá vybranými důsledky porušení povinnosti péče řádného hospodáře ze strany člena představenstva společnosti. Věnuje se jednak pojmovému vymezení odpovědnosti, její funkci, právnímu režimu a předpoklady jejího vzniku, tak specifickým důkazního břemene v řízení, ve kterém je posuzováno, zda člen představenstva jednal s péčí řádného hospodáře, povinnosti člena představenstva k náhradě újmy, jakožto základního právního následku porušení povinnosti péče řádného hospodáře a konečně také

podmínkám, za jakých se může namísto společnosti domáhat náhrady újmy akcionář společnosti, a to prostřednictvím akcionářské žaloby a žaloby na náhradu reflexní újmy. Obsahem pátá kapitoly je potom výklad institutu péče řádného hospodáře v anglické právní úpravě, kdy jsou jednotlivé instituty rozebrány v historických souvislostech a s ohledem na právní úpravu v anglickém zákoně o obchodních společnostech, a konečně také srovnány s českou právní úpravou.